

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा-एप्रिल, २०१७

कक्षा- आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-II)

प्रश्नपत्रम्- २

गुणाः- ७०

विषयः- नव्यव्याकरणम्

(CC-4.2.4)

समयः- ११:०० तः २:००

दिनाङ्कः- ८.४.२०१७

ग्रन्थः- महाभाष्यम्

विभागः-१

- प्रश्नः- १ निम्नलिखितयोरेकस्य सूत्रस्य भाष्यानुसारं व्याख्या कार्या- ४
क. स्त्री पुंवच्च
ख. ग्राम्यपशुसङ्घेष्वतरुणेषु स्त्री
- प्रश्नः- २ "सरूपाणामेकशेष एकविभक्तौ" सूत्रस्य यथाभाष्यं व्याख्या कार्या। १२
अथवा
"भ्रातृपुत्रौ स्वसृदु हितृभ्याम्" सूत्रस्य भाष्योक्तदिशा व्याख्या कार्या।
- प्रश्नः- ३ निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु चतुर्णां प्रश्नानां लघूत्तरं देयम् ४
क. "पुमान् स्त्रिया" सूत्रेण कस्य एकशेषो भवति?
ख. "नपुंसकमनपुंसकेनैकवच्चास्यान्यतरस्याम्" सूत्रेण कस्य एकशेषो भवति?
ग. भ्रातृस्वसृशब्दयोर्मध्ये कः शिष्यते?
घ. मातृपितृशब्दयोर्मध्ये कः शिष्यते?
ङ. श्वसुरश्वश्रूशब्दयोर्मध्ये कः शिष्यते?
च. पुत्रदुहितृशब्दयोर्मध्ये कः शिष्यते?

विभागः-२

- प्रश्नः- ४ निम्नलिखितयोरेकस्य भाष्यानुसारं व्याख्या कार्या- ४
क. ह्रस्वेयुस्थानप्रवृत्तौ च स्त्रीवचने
ख. षष्ठीयुक्तश्छन्दसि वा
- प्रश्नः- ५ "आ कडारादेका संज्ञा" सूत्रस्य भाष्यानुसारिणी व्याख्या कार्या १२
अथवा
"विप्रतिषेधे परं कार्यम्" सूत्रस्य भाष्योक्तदिशा व्याख्या विधेया।
- प्रश्नः- ६ निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु चतुर्णां प्रश्नानां लघूत्तरं देयम् ४
क. 'भ' संज्ञा केन सूत्रेण भवति?
ख. 'पद' संज्ञा केन सूत्रेण भवति?
ग. एकसंज्ञाधिकारे दोषरूपेण तत्पुरुषसंज्ञा कां संज्ञां बाधेता
घ. परकार्यत्वपक्षे दोषरूपेण केषां धातूनां कर्म कर्तृसंज्ञापि प्राप्नोति?
ङ. 'विप्रतिषेधे' इत्यत्र को धातुः?
च. इतरेतरस्य प्रतिषेधः किं कथ्यते?

विभाग:-३

- प्रश्न:- ७ "सुमिडन्तं पदम्" सूत्रस्य भाष्यानुसारं व्याख्या कार्या। ४
अथवा
"नः क्ये" सूत्रस्य भाष्यानुसारं व्याख्या कार्या
प्रश्न:- ८ निम्नलिखितयोरेकस्य सूत्रस्य भाष्यदिशा व्याख्या कार्या- ८
क. यस्मात् प्रत्ययविधिस्तदादि प्रत्ययेऽङ्गम्
ख. स्वादिष्वसर्वनामस्थाने
प्रश्न:- ९ निम्नलिखितेषु त्रयाणां प्रश्नानां लघूत्तरं देयम् ३
क. 'स्यादिनुमर्थम्' इत्यत्र पठितस्य 'नुम्' इत्यस्य किम् उदाहरणम्?
ख. 'स्यादिनुमर्थम्' इत्यत्र पठितस्य 'स्य' इत्यस्य किम् उदाहरणम्?
ग. 'सुप्' प्रत्याहारे कति प्रत्ययाः आगच्छन्ति?
घ. 'तिङ्' प्रत्याहारे कति प्रत्ययाः आगच्छन्ति?
ङ. "नः क्ये" सूत्रमिदं किंकरोति?
च. 'सर्वनामस्थान' संज्ञा केन सूत्रेण भवति?

विभाग:-४

- प्रश्न:- १० निम्नलिखितयोरेकस्य सूत्रस्य भाष्यदिशा व्याख्या कार्या- ४
क. भीत्रार्थानां भयहेतुः
ख. आख्यातोपयोगे
प्रश्न:- ११ निम्नलिखितयोरेकस्य सूत्रस्य भाष्यदिशा व्याख्या कार्या- ८
क. वारणार्थानामीप्सितः
ख. कर्मणा यमभिप्रैति स सम्प्रदानम्
प्रश्न:- १२ निम्नलिखितेषु त्रयाणां प्रश्नानां लघूत्तरं देयम् ३
क. "उपान्वध्याङ्वसः" सूत्रेण कस्य कर्मसंज्ञा भवति?
ख. कर्म-संज्ञा केन सूत्रेण भवति?
ग. अपादानादिविशेषैः अविवक्षितस्य का संज्ञा भवति?
घ. कर्तृ-संज्ञा केन सूत्रेण भवति?
ङ. "ह्रस्वोरन्यतरस्याम्" सूत्रेण का संज्ञा भवति?
च. हेतु-संज्ञा केन सूत्रेण भवति?
